

Торайғыров университетінің
ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
Торайғыров университета

**ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ**

Экономикалық сериясы

1997 жылдан бастап шығады

**ВЕСТНИК
ТОРАЙҒЫРОВ
УНИВЕРСИТЕТА**

Экономическая серия

Издается с 1997 года

ISSN 2710-3552

№ 4 (2022)

Павлодар

**НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
Торайгыров университета**

Экономическая серия
выходит 4 раза в год

СВИДЕТЕЛЬСТВО

о постановке на переучет периодического печатного издания,
информационного агентства и сетевого издания
№ KZ93VPY00029686

выдано
Министерством информации и коммуникаций
Республики Казахстан

Тематическая направленность
публикация материалов в области экономики, управления,
финансов, бухгалтерского учета и аудита

Подписной индекс – 76133

[10.48081/VYUMI788210.48081/VYUMI7882](https://doi.org/10.48081/VYUMI788210.48081/VYUMI7882)

Бас редакторы – главный редактор
Нургалиева А. А.
к.э.н., ассоц. профессор

Заместитель главного редактора
Ответственный секретарь

Гребнев Л. С., *д.э.н., профессор*
Шеримова Н. М., магистр

Редакция алқасы – Редакционная коллегия

Шмарловская Г. А.,	<i>д.э.н., профессор (Беларусь);</i>
Кунязов Е. К.,	<i>доктор PhD, доцент;</i>
Алмаз Толымбек,	<i>доктор PhD, профессор (США);</i>
Мукина Г. С.,	<i>доктор PhD, доцент;</i>
Алтайбаева Ж. К.,	<i>к.э.н., доцент;</i>
Мусина А. Ж.,	<i>к.э.н., доцент;</i>
Титков А. А.,	<i>к.э.н., доцент;</i>
Омарова А. Р.	<i>(технический редактор).</i>

За достоверность материалов и рекламы ответственность несут авторы и рекламодатели
Редакция оставляет за собой право на отклонение материалов
При использовании материалов журнала ссылка на «Вестник Торайгыров университета» обязательна

<https://doi.org/10.48081/DDZB5169>***A. E. Shamgunova**

CSE on REM College of Information Technology
Republic of Kazakhstan, Pavlodar

FOREIGN EXPERIENCE IN THE FUNCTIONING OF CONSULTING AND LAW FIRMS

Consulting in the financial and economic sphere is one of the professional activities that acts as a link between the theoretical and practical components of the economy. This is especially evident in the context of a globalizing business, based largely on the business interaction of companies and their divisions located in different regions and countries of the world. Consulting specialists accumulate the full potential of their theoretical and practical knowledge to solve issues formulated by clients.

The relevance of the study is due to the fact that in the modern market economy, consulting services are one of the most important elements of the infrastructure that ensures its functioning. To date, not a single serious economic and managerial decision in countries with a market economy is complete without the involvement of consultants: economists, lawyers, marketers, individual specialists, most often united in consulting companies.

The purpose of this article is to study the features and structure of the global consulting services market, assess their impact on the global economy.

The article analyzes the stages of the functioning of the consulting services market, identifies the fundamental historical stages in the formation of consulting activities as an industry and institution of a market economy. An analysis is made of the share of income from consulting services in advanced countries. The structure of the global budget of consulting services is considered. Four sectors of priority consulting services have been identified.

Keywords: consulting companies, globalizing business, global economy, consultant, entrepreneurship

Introduction

Consulting as a kind of professional activity first appeared in the first half of the 20th century and began its formation as an industry and institution of a market economy. The economic growth of consulting services, in accordance with Figure 1, began to fall in the 40s - 50s of the 20th century, which was associated with the development of manufacturing entrepreneurship in the United States. For European countries and a number of other countries, a similar period of formation and development of consulting activities is typical for the 60s of the 20th century. The maximum growth in the number of consultants began to fall on the 80s of the 20th century [1].

Materials and methods

In the course of the study, statistical observations, grouping and generalization of data were used.

Results and discussion

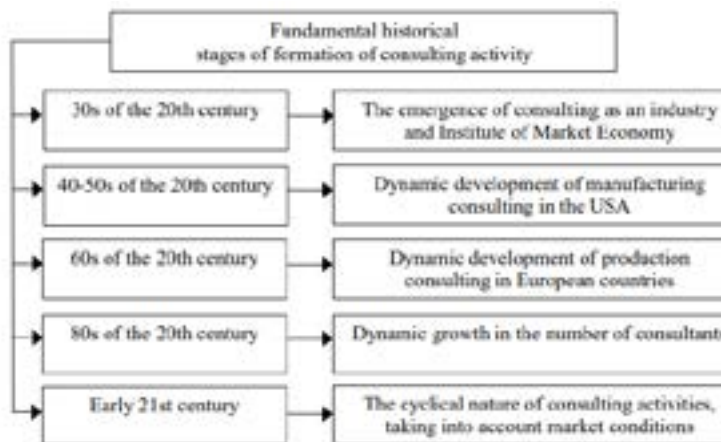

Figure 1 – Fundamental historical stages in the development of consulting activities as an industry and institution of a market economy

At the beginning of the 21st century, the activity of consulting and law firms has become cyclical, which is associated with the cyclical nature of the global market conditions, global competition trends and scientific and technological progress [2].

At the present stage, the total cumulative turnover of consulting services in the world is 300 billion US dollars. The maximum share of income from consulting services, in accordance with Figure 2, falls on countries such as:

- North America – 40 %;

- Europe, Middle East, Africa – 45 %;
- Asian countries – 11 %;
- South America – 4 % [3,4].

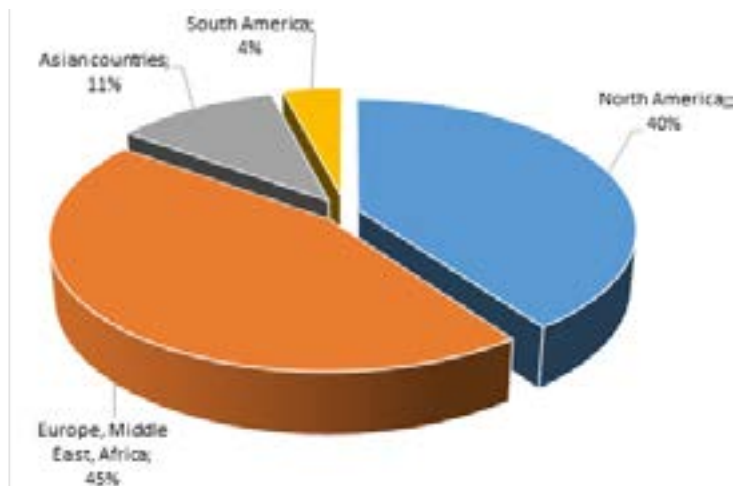

Figure 2 – The structure of the global budget for consulting services

In world practice, in accordance with Figure 3, there are four sectors of priority consulting services [5–8].

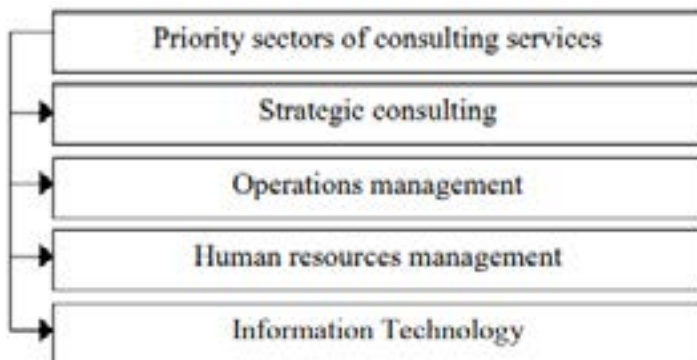

Figure 3 – Priority sectors of consulting services in world practice

In the field of strategies and information technology, consulting services are focused on data analytics that allow predicting the life cycle of companies, their innovative development and competitiveness [9].

In world practice, consulting and legal services are focused not only on the sector of large business, as the most solvent, but also on the sector of small and medium-sized enterprises. The latter fact is due to the fact that the sector of small and medium-sized enterprises is most systematically affected by market factors, is associated with a wide range of production and economic problems [10].

Conclusions

In a complex, the study of foreign experience of the functioning of consulting and law firms as an element of infrastructural support for small businesses shows that consulting and consulting activities are developing dynamically in world practice, taking into account the passed significant time period of the historical period. At the present stage, consulting services have moved to the stage of post-industrial development and are focused on services that form high added value in the manufacturing sectors.

REFERENCES

- 1 Консалтинг. Консалтинговая деятельность и услуги. [Электронный ресурс]. – <https://ru.wikipedia.org/wiki/Консалтинг>
- 2 Экспертный консалтинг. [Электронный ресурс]. – <http://www.fs-audit.ru/postroenie-struktury-biznesa/ekspertnyy-konsalting/>
- 3 Процессный консалтинг, процессное консультирование и психологизирование. [Электронный ресурс]. – https://inlib.biz/statuspeshnyim_724/protsessnyiy-konsalting-protsessnoe-40702.html
- 4 Обучающий консалтинг. [Электронный ресурс]. – http://krasnova.su/ed_consulting
- 5 Управленческий консалтинг. [Электронный ресурс]. – https://ru.wikipedia.org/wiki/Управленческий_консалтинг
- 6 Маркетинговый консалтинг. [Электронный ресурс]. – <https://posteffect.ru/poleznye-stati/marketingovyy-konsalting/>
- 7 Грационова, Л. И. Основы HR-консалтинга. [Электронный ресурс]. – : http://www.e-biblio.ru/book/bib/06_management/osn_HR_kons/hb_ochnaya.pdf
- 8 IT-консалтинг. [Электронный ресурс]. – <https://ru.wikipedia.org/wiki/ИТ-консалтинг>
- 9 Экологический консалтинг. [Электронный ресурс]. – https://ru.wikipedia.org/wiki/Экологический_консалтинг

10 Корпоративный консалтинг. [Электронный ресурс]. – https://spravochnick.ru/menedzhment/konsaltingovye_uslugi/korporativnyy_konsalting/

Material received on 12.12.22

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1 Konsalting. Konsaltingovaya deyatel'nost' i uslugi [Consulting]. [Electronic resource]. – <https://ru.wikipedia.org/wiki/Konsalting>

2 Ekspertnyj konsalting [Expert konsalting]. [Electronic resource]. – <http://www.fs-audit.ru/postroenie-struktury-biznesa/ekspertnyy-konsalting/>

3 Processnyj konsalting, processnoe konsul'tirovanie i psihologizirovanie [Processnyj konsalting, processnoe konsul'tirovanie i psihologizirovanie]. [Electronic resource]. – https://inlib.biz/stat-uspeshnyim_724/protsessnyiy-konsalting-protsessnoe-40702.html

4 Obuchayushchij konsalting [Obuchayushchij konsalting]. [Electronic resource]. – http://krasnova.su/ed_consulting

5 Upravlencheskij konsalting [Upravlencheskij konsalting]. [Electronic resource]. – https://ru.wikipedia.org/wiki/Upravlencheskij_konsalting

6 Marketingovyj konsalting [Marketingovyj konsalting]. [Electronic resource]. – <https://posteffect.ru/poleznye-stati/marketingovyy-konsalting/>

7 **Gracionova, L. I.** Osnovy HR-konsaltinga [Osnovy HR consulting]. [Electronic resource]. – http://www.e-biblio.ru/book/bib/06_management/osn_HR_kons/hb_ochnaya.pdf

8 IT-konsalting [IT consulting]. [Electronic resource]. –: <https://ru.wikipedia.org/wiki/IT-konsalting>

9 Ekologicheskij konsalting [Ekologicheskij konsalting]. [Electronic resource]. – https://ru.wikipedia.org/wiki/Ekologicheskij_konsalting

10 Korporativnyj konsalting [Korporativnyj konsalting]. [Electronic resource]. –https://spravochnick.ru/menedzhment/konsaltingovye_uslugi/korporativnyy_konsalting/

**А.Е Шамигүнова*

ШЖҚ МКҚК Ақпараттық технологиялар колледжі,

Қазақстан Республикасы, Павлодар қ.

Материал баспаға 12.12.22 түсті.

**КОНСУЛЬТАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ЗАҢ ФИРМАЛАРЫНЫҢ
ҚЫЗМЕТІНДЕГІ ШЕТЕЛДІК ТӘЖІРИБЕСІ**

Қаржы-экономикалық саладағы кеңес беру экономиканың теориялық және практикалық құрамдас бөліктерін байланыстырушы буын қызметін атқаратын кәсіби қызметтің бірі болып табылады. Бұл, әсіресе, әлемнің әртүрлі аймақтары мен елдерінде орналасқан компаниялар мен олардың бөлімшелерінің іскерлік өзара әрекеттесуіне негізделген жаһандану бизнесі жағдайында әсіресе айқын көрінеді. Консалтингтік мамандар клиенттер тұжырымдаған мәселелерді шешу үшін өздерінің теориялық және практикалық білімдерінің толық әлеуетін жинақтайды.

Зерттеудің өзектілігі қазіргі нарықтық экономика жағдайында консалтингтік қызмет оның жұмыс істеуін қамтамасыз ететін инфрақұрылымның маңызды элементтерінің бірі болып табылатындығына байланысты. Бүгінгі күні нарықтық экономикасы бар елдерде бірде-бір маңызды экономикалық және басқарушылық шешім консультанттарды: экономистерді, заңгерлерді, маркетингтарды, жеке мамандарды, көбінесе консалтингтік компанияларға біріктірусіз аяқталмайды.

Бұл мақаланың мақсаты – консалтингтік қызметтердің әлемдік нарығының ерекшеліктері мен құрылымын зерттеу, олардың әлемдік экономикаға әсерін бағалау.

Мақалада консалтингтік қызметтер нарығының қызмет ету кезеңдері талданады, консалтингтік қызметтің нарықтық экономиканың саласы мен институты ретінде қалыптасуының іргелі тарихи кезеңдері айқындалады. Дамыған елдердегі консалтингтік қызметтен түскен табыс үлесіне талдау жасалады. Консалтингтік қызметтердің галамдық бюджетінің құрылымы қарастырылады. Басымдық консалтингтік қызметтердің төрт секторы анықталды.

Кілтті сөздер: консалтингтік компаниялар, жаһанданушы бизнес, жаһандық экономика, кеңесші, кәсіпкерлік

**А. Е. Шамгунова*

КГП на ПХВ «Колледж информационных технологий»
Республика Казахстан, г. Павлодар
Материал поступил в редакцию 12.12.22.

**ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ
КОНСАЛТИНГОВЫХ И ЮРИДИЧЕСКИХ ФИРМ**

Консалтинг в финансово-экономической сфере – один из видов профессиональной деятельности, которая выступает связующим звеном между теоретической и практической составляющими экономики. Особенно это проявляется в условиях глобализирующегося бизнеса, основанного во многом на деловом взаимодействии компаний и их подразделений, расположенных в различных регионах и странах мира. Специалисты по консалтингу аккумулируют весь потенциал своих теоретико-практических знаний для решения вопросов, формулируемых клиентами.

Актуальность исследования обусловлена тем, что в современной рыночной экономике консалтинговые услуги являются одним из важнейших элементов инфраструктуры, обеспечивающей ее функционирование. На сегодняшний день ни одно серьезное экономическое и управленческое решение в странах с рыночной экономикой не обходится без привлечения консультантов: экономистов, юристов, маркетологов, отдельных специалистов, чаще всего объединенных в консалтинговые компании.

Целью данной статьи является изучение особенностей и структуры мирового рынка консалтинговых услуг, оценка их влияния на мировую экономику.

В статье проанализированы этапы функционирования рынка консалтинговых услуг, определены фундаментальные исторические этапы становления консалтинговой деятельности как отрасли и института рыночной экономики. Сделан анализ удельного веса дохода от консалтинговых услуг передовых стран. Рассмотрена структура глобального бюджета консалтинговых услуг. Выявлены четыре сектора приоритетных консалтинговых услуг.

Ключевые слова: консалтинговые компании, глобализирующийся бизнес, мировая экономика, консультант, предпринимательство

Теруге 12.12.2022 ж. жіберілді. Басуға 30.12.2022 ж. қол қойылды.
Электронды баспа
1,03 Мб RAM
Шартты баспа табағы 7,9
Таралымы 300 дана. Бағасы келісім бойынша.
Компьютерде беттеген А. К Мыржикова
Корректор: А. Р. Омарова, Т.А. Оразалинова
Тапсырыс № 40002

Сдано в набор 12.12.2022 г. Подписано в печать 30.12.2022 г.
Электронное издание
1,03 Мб RAM
Усл.п.л 7,9. Тираж 300 экз. Цена договорная.
Компьютерная верстка А.К Мыржикова
Корректор: А. Р. Омарова, Т.А. Оразалинова
Заказ № 40002

«Toraighyrov University» баспасынан басылып шығарылған
Торайғыров университеті
140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.

«Toraighyrov University» баспасы
Торайғыров университеті
140008, Павлодар қ., Ломов к., 64, 137 каб.
8 (7182) 67-36-69
e-mail: kereku@tou.edu.kz
www.vestnik.tou.edu.kz